

2024

KUNNAN TALOUSARVIO 2024 JA TALOUSSUUNNITELMA
2025-2026

VALTUUSTO XX

Kunnanhallitus xx

Toimielin: Osasto Tehtävä/tulosalue: Tilivelvollinen:	Hyvinvointilautakunta Sivistystoimi Sivistystoimen hallinto ja ruokapalvelu Sivistystoimenjohtaja ja ruokapalvelun osalta ruokapalvelupäällikkö
Toiminnan lyhyt kuvaus/palveluajatus:	Sivistystoimi tarjoaa kuntalaisille mahdollisuudet elinikäiseen oppimiseen sekä monipuoliseen vapaa-ajan harrastamiseen. Sivistyspalvelut tuotetaan yhteistyössä eri tahojen kanssa.

Tavoitteen kohteen määrittely	Mittari	TP2022	TA2023	TAE2024	TS2025	TS2026
Ravitsemispalvelut:	Ateriasuoritteet	186 125	172550	185 000	185 000	185 000
	€/suorite	2,53	2,53	2,53	2,53	2,53
Koulut:	Arviointiasteikko (1-5):					
Ateriapalvelun laatuksely	Ruoan riittävyys	Kyselyä ei suoritettu	>4	>4	>4	>4
	Ruoan maku		>3	>3	>3	>3
	Ulkonäkö		>3	>3	>3	>3
	Lämpötila		>4	>4	>4	>4
	Ruokailutilanteen sujuvuus		>3	>3	>3	>3
	Henkilökunnan palvelualltius		>3	>3	>3	>3

Perustiedot:	TP2022	TA2023	TAE2024	TS2025	TS2026
Henkilöstö					
Sivistystoimenjohtaja	0,9	0,9	0,9	0,9	0,9
Toimistosiihteri	0,5	0,85	0,85	0,85	0,85
Ruokapalvelupäällikkö	1	1	1	1	1
Ruokapalvelutyöntekijä	4	4	4	4	4

Selite	TP 2022	TA 2023	TAE 2024	TS 2025	TS 2026	Muutos%
TOIMINTATUOTOT						
Myyntituotot	469 541	463 668	517 255	517 255	517 255	11,6%
Maksutuotot						
Tuet ja avustukset	105					
Vuokratuotot						
Muut toimintatuotot	97					
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	469 742	463 668	517 255	517 255	517 255	11,6%
TOIMINTAKULUT						
Henkilöstökulut	-300 190	-338 241	-381 644	-382 645	-384 163	12,8%
Palvelujen ostot	-57 289	-60 352	-102 385	-102 345	-102 345	69,6%
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-154 153	-178 650	-179 500	-179 500	-179 500	0,5%
Avustukset						
Vuokrat	-102 252	-39 918	-41 810	-41 810	-41 810	4,7%

Muut toimintakulut	-316		-1 900	-1 900	-1 900	
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-614 201	-617 161	-707 239	-708 200	-709 718	14,6%
TOIMINTAKATE	-144 459	-153 493	-189 984	-190 945	-192 463	23,8%

Strateginen pää- määrä	Tavoitteet	Toimenpiteet	Mittari	Tavoitetaso
Kasvuhakuinen kunta	Ranuasta Suomen näkyvin maaseutukunta	Tehdään vaikuttavaa viestintää ja markkinointia sekä päivitetään nettisivut	Aktiivisuus somekanavilla ja kävijämäärät nettisivuilla asteikolla 1-5	4
Hyvinvoiva kuntalainen	Kouluruokailu on osa terveyttä ja oppimista edistävää lasten ja nuorten kasvuympäristöä	Noudatetaan kouluruoka- ja ravitsemussuosituksia	Ateriapalvelun laatuksely asteikolla 1-5	3
Elinvoimainen ja kansainvälistyvä yritystoiminta	Yritysmönteinen Ranua	Paikallisten yritysten hyödyntäminen ruokapalveluissa	Yhteistyökumppaneiden määrä	4
Kestävä elinympäristö	Hankinnoissa tulee käyttää kriteereitä, jotka edistävät kestävä ruokahuoltoa ja ekologista kestävyttä	Hankinnoissa ja tarjouspyynnöissä käytetään hankintakriteeristöä.	Kotimaisuusaste	80 %

Kouluruokailu on keskeinen osa ruokakasvatusta ja koulu yhteisön hyvinvoinnin edistämistä varhaiskasvatuksessa ja kouluissa. Ruokapalvelujen toimintaa ohjaa ravitsemus- ja kouluruokasuositukset.

Elintarvikehankinnoissa pyritään korkeaan kotimaisuusasteeseen talouden suunnittelulla ja hankintayhteistyöllä. Tulevalla talousarvioikaudella ruokapalvelu siirtyy uuden hankintasopimuksen piiriin elintarvikkeiden osalta.

Keittiön tuotannonohjausjärjestelmä päivitetään paremmin keittiön tarpeisiin soveltuvaksi.

Ruokapalvelun talousarviossa varaudutaan oppisopimusopiskelijan työllistämiseen.

Eläinpuiston kausikortit hankitaan varhaiskasvatuksen ja esiopetuksen oppilaille sekä perusopetuksen ja lukion opiskelijoille.

Yhteistyöalustan (tekoälypohjainen) hankkiminen mahdollistamaan sivistystoimen toimintakulttuurin osallistava uudistaminen varhaiskasvatuksesta lukioon yhdessä henkilökunnan, lasten ja nuorten sekä huoltajien ja kumppanuusverkoston jäsenten kanssa.

Tehtävä/tulosalue: Tilivelvollinen:	Varhaiskasvatus Varhaiskasvatusjohtaja
Toiminnan lyhyt kuvaus/palveluajatus:	Varhaiskasvatusyksiköt päiväkoti, perhepäivähoito, ryhmäperhepäivähoito sekä esiopetus tuottavat monipuolisia ja laadukkaita, kuntalaisten tarpeisiin vastaavia palveluita. Palvelut tuotetaan varhaiskasvatus-, esiopetus-, lastensuojelu- ja sosiaalihuoltolain mukaisesti.

Tavoitteen kohteen määrittely	Mittari	TP 2022	TA 2023	TAE 2024	TS 2025	TS 2026
Päivähoito	<i>Päiväkoti €/h/v</i>	91,91	43,66	46,87	50,07	50,07
Lasten sijoitukset järjestetään mahdollisimman tarkoituksenmukaisesti	<i>Perhep.hoito €/h/v</i>	104,43	45,73	49,14	44,58	44,58
	<i>Ryhmäperhepäivähoito €/h/v</i>	96,40	54,29	90,28	-	-
Päivähoito ja esiopetus järjestetään asiakaskeskeisesti ja joustavasti	<i>Esiopetus €/h/v</i>	4 826	7250	10565	14791	14791
	<i>Esiopetuksen täydentävä vaka 20% +viisivuottaat €/h/v</i>		12,88	31,00	32,88	32,88
		> 14	> 14	>14	>14	>14
	<i>Paikan odotusaika pv</i>					
Asiakastyytyväisyys	<i>Hoitomoto toteutuu ensisijaisesti vanhempien toiveen mukaan %</i>	95	95	95	95	95
	<i>Päivähoitojärjestelmä kokonaisuutena tyydyttävä/erinomainen (asteikko 1-5, arviointi 01/2019)</i>	Hyvä 4	Hyvä 4	Hyvä 4	Hyvä 4	Hyvä 4

Toiminnan kysyntä ja laajuustiedot	TP 2022	TA 2023	TAE 2024	TS 2025	TS 2026
0-6 vuotiaiden lkm	168	155	182	179	183
Päivähoitopaikkaa tarvitsevien lkm	151	134	149	140	140
- Päiväkoti (uusi+Kanervikko)		55	koko vuosi 90+21	90+21	90+21
- perhepäiväkoti		8	8	8	8
- ryhmäperhepäiväkoti		30	(1-5-2023 30)	-	-
Esiopetuksessa/ täydentävässä varhaiskasvatuksessa	36	kevät -23 37/25 syksy-23 28/25	kevät -24 41/30 syksy -24 31/25	kevät -25 31/25 syksy-25 22/20	kevät -26 22/20 syksy-26 30/25

Perustiedot:	TP2022	TA2023	TAE2024	TS2025	TS2026
Henkilöstö					
Lasten ja nuorten huolto					
Varhaiskasvatus					
Varhaiskasvatuksen johtaja	1	1	1	1	1
Varhaiskasvatuksen lähiesimies	0,8				
Päiväkodin johtaja			1	1	1
Varhaiskasvatuksen erityisopettaja	1	1	1	1	1
Varhaiskasvatuksen opettaja	6+1 ma	6	7,5	8	8
Määräaikainen opettaja			0,5		
Varhaiskasvatuksen sosionomi			2	3	3
Varhaiskasvatuksen lastenhoitaja	10	10	12	14	14
Määräaikainen lastenhoitaja			0,5		
Perhepäivähoitaja	9	7	7	4	2
Päiväkotiapulainen määräaikainen		0,5	0,5		
Varhaiskasvatuksen avustaja	1	1	1	1	1
Määräaikainen avustaja			3		
Toimistosihteerit	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2

Selite	TP 2022	TA 2023	TAE 2024	TS 2025	TS 2026	Muutos%
TOIMINTATUOTOT						
Myyntituotot	51 654	45 000	32 725	19 500	19 500	-27,3%
Maksutuotot	92 822	64 000	87 800	70 000	70 000	37,2%
Tuet ja avustukset	120 201	35 300				
Vuokratuotot						
Muut toimintatuotot	580					
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	265 257	144 300	120 525	89 500	89 500	-16,5%
TOIMINTAKULUT						
Henkilöstökulut	-1335399	-1 329 349	-1 595 509	-1502 894	-1502 274	20,0%
Palvelujen ostot	-341 742	-291 101	-354 525	-336 925	-335 775	21,8%
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-28 704	-18 450	-7 950	-6 200	-6 200	-56,9%
Avustukset						
Vuokrat	-232 489	-227 844	-293 170	-304 020	-304 020	28,7%
Muut toimintakulut	-4 152	-700	-600	-500	-500	-14,3%
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-1942487	-1 867 444	-2 251 754	-2 150539	-2 148619	20,6%
TOIMINTAKATE	-1677230	-1 669144	-2 131 229	-2 061039	-2 059119	27,7%

Strateginen päämäärä	Tavoitteet	Toimenpiteet	Mittari	Tavoitetaso
Kasvuhakuinen kunta	Ranuasta Suomen näkyvin maaseutukunta	Uudet tilat -> monipuoliset oppimisympäristöt	Riittävä henkilöstö, koulutus	Hyvinvoivat lapset ja perheet
Hyvinvoiva kuntalainen	Hyvinvoiva lapsi ja henkilöstö	Asiakastyytyväisyyskysely Työhyvinvointikysely henkilökunnalle Lasten mielipidekysely Ryhmäkoot maltilliset Huomioidaan lapsen yksilölliset tarpeet	Asteikko 0-5 Asteikko 0-5 Huono/ hyvä käyttöaste Riittävä henkilöstö	4 4 hyvä >90 Mitoituksen ja aukioloaikojen mukaiset ryhmät
Elinvoimainen ja kansainvälistyvä yritystoiminta	Yritysmönteinen Ranua	Riittävä ja ammattitaitoinen henkilöstö	koulutus	Kelpoisuusehdot täyttävä henkilökunta
Kestävä elinympäristö	Ranuan kyläkeskuksen ja kylien kehittäminen	Luonto ja liikunta vahvana oppimisolustana Vahvistetaan yhdessä tekemisen toimintatapoja	Varhaiskasvatussuunnitelma	Luonto ja liikunta vahvasti esillä arjessa Lapsen innostuu liikkumaan ja tutkimaan ympäristöä -> perheiden kokonaisvaltainen hyvinvointi

Varhaiskasvatus muuttaa uusiin tiloihin keväällä 2024.

Esiopetus siirtyy Kerkästä Kanervikon kiinteistöön elokuussa 2024.

Kanervikkoon tehdään remontti kesällä 2024.

Toimintakulttuuria vahvistetaan yhtenäisemmäksi.

Kunnan varhaiskasvatussuunnitelma päivitetään toimintakulttuurin ja uuden päiväkodin toimintaa vastaavaksi.

Tarjotaan henkilökunnalle mahdollisuus täydennyskoulutuksiin ja omien vahvuuksien hyödyntämiseen.

Varhaiskasvatuksen erityisopettajan rekrytointiin käytetään sitouttamislisää.

Uudet toimet päiväkodin johtaja, varhaiskasvatuksen opettaja sekä kaksi resurssi lastenhoitajaa.

Määräaikaista henkilöstöä käytetään tarvittava määrä kevään siirtymävaiheessa (vanhat tilat-> uudet tilat).

Varhaiskasvatuksen määräaikaisilla avustajilla vastataan varhaiskasvatuksessa tuen tarpeessa olevien lasten riittävään tuen saantiin.

Tehtävä/tulosalue:	Perusopetus
--------------------	--------------------

Tilivelvollinen:	Sivistystoimenjohtaja sekä koulujen rehtorit/ koulunjohtajat yksiköidensä osalta
Toiminnan lyhyt kuvaus/ palveluajatus:	Osaavan ja ammattitaitoisen henkilökunnan toteuttama yhtenäinen, oppilaita osallistava opinpolku tarjoaa ranualaisille lapsille ja nuorille laadukkaat oppimismahdollisuudet sekä jatko-opintokelpoisuuden.

Tavoitteen kohteen määrittely	Mittari	TP2022	TA2023	TAE2024	TS2025	TS2026
Laadukkaan perusopetuksen järjestäminen	<i>Oppilaista sijoittuu jatko-opintoihin, %</i>	100	>100	>100	>100	>100
	<i>Oppilaita sijoittuu oman kunnan lukioon, %</i>	22	>27	>27	>27	>27
Henkilöstön ammattitaito	<i>Pätevien opettajien osuus</i>	90,4	>91	>91	>91	>91
Opetus järjestetään taloudellisesti	<i>Euroa/oppilas</i>	11 867	14 120	14 548	17 150	18 939
- Kirkonkylä	<i>€/oppilas</i>	12 016	16 682	15 105	16 584	19 071
- Kuha	<i>€/oppilas</i>	11 087	10 912	11 235	11 626	12 114
- Yläaste	<i>€/oppilas</i>	12 498	14 022	14 986	19 433	21 123

Toiminnan kysyntä ja laajuustiedot	TP2022	TA2023	TAE2024	TS2025	TS2026
<u>Oppilaita yhteensä 20.9.</u>	503	489	484	438	406
Esioppilaat	34	36	31	22	30
1-6 vuosiluokat	300	278	262	241	215
7-9 vuosiluokat	164	175	191	175	161
Valmistava opetus	5				

Perustiedot:	TP2022	TA2023	TAE2024	TS2025	TS2026
<u>Henkilöstö 20.9.</u>					
Johtava rehtori	2	2	2	1	1
Apulaisrehtori				1	1
Luokanopettaja	19	19	17	17	17
Erityisluokanopettaja	3	3	3	3	3
Erityisopettaja	4	5	5	5	5
Lehtori	9	13	13	13	13
Päätoiminen tuntiopettaja	3	2	1	1	1
Sivutoiminen tuntiopettaja		1			
Koulukuraattori	0,95				
Koulunkäynnin ohjaajat					
- vakinaiset	15	18	18	18	18

- määräaikaiset	5	3	3	3	3
- laskutus toiseen kuntaan		2	1	1	1
Toimistosihteerit	0,6	0,6	0,6	0,6	0,6
Opinto-ohjaaja	0,65	0,65	0,65	0,65	0,65
Toimitilat					
Kirkonkylän koulu	1800	3100	3100	3100	3100
Kuhan koulu	1075	1075	1075	1075	1075
Yläaste	1500	1500	1500	3500	3500
Yläasteen työpaja	850	850	-	-	

Selite	TP 2022	TA 2023	TAE 2024	TS 2025	TS 2025	Muutos%
TOIMINTATUOTOT						
Myyntituotot	196 876	72 000	172 000	152 000	152 000	138%
Maksutuotot	10 469	6 000	7 000	7 000	7 000	16,6%
Tuet ja avustukset	27 832					
Vuokratuotot	3 059					
Muut toimintatuotot	234					
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	238 471	78 000	179 000	159 000	159 000	129,5%
TOIMINTAKULUT						
Henkilöstökulut	-3 347 933	-3 531 304	-3 807 912	-3 813 604	-3 800 055	7,8%
Palvelujen ostot	-1 172 382	-1 199 082	-1 337 027	-1 337 027	-1 337 027	11,5%
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-181 135	-193 650	-193 500	-193 600	-193 600	-0,1%
Avustukset						
Vuokrat	-1 420 022	-1 550 765	-1 430 905	-1 949 480	-1 949 480	-7,7%
Muut toimintakulut	-3 080					
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-6 124 552	-6 474 801	-6 769 344	-7 293 711	-7 280 162	4,5%
TOIMINTAKATE	-5 886 082	-6 396 801	-6 590 344	-7 134 711	-7 121 162	3,0%

Strateginen pää-määrä	Tavoitteet	Toimenpiteet	Mittari	Tavoitetaso
Kasvuhakuinen kunta	Ranuasta Suomen näkyvin maaseutukunta	Nykyaikaiset opetustilat ja laadukas perusopetus	Uusi yläkoulu-lukio -rakennus	Valmis loppuvuodesta 2024
Hyvinvoiva kuntalainen	Hyvinvoiva henkilöstö	Työhyvinvointikysely Lapsiystävällinen kunta -tavoitteet Yksilön tarpeisiin vastaaminen – Pedagoginen ja oppilashuollollinen tuki Maltillinen ryhmäkoko	Asteikko 0-5 Tavoitteiden toteutumisesta kysely Kouluterveyskysely, koulun hyvinvointi profiili, muut kyselyt Toteutunut ryhmäkoko	3 Asetetut tavoitteet toteutettu Oppilas, huoltaja ja opettaja kokevat, että oppilasta tuetaan hänen tarpeitaan vastaavalla tasolla Max. 20 hlö
Elinvoimainen ja kansainvälistyvä yritystoiminta	Yritysmuuntoinen Ranua	Osaava ja ammattitaitoinen henkilöstö Yhteistyö paikallisten yritysten kanssa 9. luokkien yrityskylä oppimiskokonaisuus	Pätevän henkilöstön osuus Täydennyskoulutuksiin osallistuminen Työelämään tutustuminen (tet), yritysvierailut, yrittäjävierailut kouluilla 9. luokkalaiset osallistuva	90 % 3 pvä/hlö 8. luokat 1 viikko 9. luokat 1 viikko Jopo > 2 viikkoa Vierailuja > 2 100 %
Kestävä elinympäristö	Ranuan kyläkeskuksen ja kylien kehittäminen	Aapiskujan koulualueen kehittäminen – toiminnallisuus ja turvallisuus	Oppilaiden tyytyväisyys koulualueeseen (asteikko 1-5) Tapaturmien määrän laskeminen	Tavoite 3

Määrätietoinen eteneminen yhtenäiskoulua kohti. Oppilaiden, henkilöstön ja kaikkien sidosryhmien osallistaminen.

Koulukampusalueen kehittäminen viihtyisäksi ja houkuttelevaksi kokonaisuudeksi. Kampusen yhteinen ilme.

Opetuksen resursseista huolehtiminen.

Oppilaiden tuen tarpeiden tiedostaminen ja lisääntyneeseen tuen tarpeeseen vastaaminen erilaisin pedagogisin ratkaisuin.

Kuljetuskustannuksiin varaudutaan budjetissa.

Tehtävä/tulosalue: Tilivelvollinen:	Lukio- ja ammatillinen koulutus Lukion rehtori
Toiminnan lyhyt kuvaus/palveluajatus:	Monipuolinen ja korkeatasoinen toisen asteen koulutus opiskelijan kotipaikkakunnalla antaa laaja-alaisen yleissivistävän pohjakoulutuksen nuorten jatko-opintoihin ja luo valmiuksia työelämää ja yrittämistä varten. Luontoa ja yrittäjyyttä korostetaan tarjoamalla paikallisia opintojaksoja liittyen luontoyrittäjyyteen.

Tavoitteen kohteen määrittely	Mittari	TP2022	TA2023	TAE2024	TS2025	TS2026
Laadukas opetus	<i>Keskeyttäneiden osuus, % Ylioppilaskirjoitukset -arvosanojen keskiarvo</i>	3,6 keski-tasoa	3,2 keski-tasoa	<4 keski-tasoa	<4 keski-tasoa	<4 keski-tasoa
Henkilöstön ammattitaito	<i>Pätevien opettajien osuus, %</i>	100	100	100	100	100
Opetus järjestetään taloudellisesti - lukion kustannukset	<i>Euroa/oppilas</i>	13 288	13 500	17453	16415	16331

Toiminnan kysyntä ja laajuustiedot	TP2022	TA2023	TAE2024	TS2025	TS2026
<u>Oppilaat 20.9.</u> Lukio Etälukio/Aineopiskelijat Kaksois/kolmoistutkinto	60	61	55	60	60
Opetustunnit:	6080	6465	6655	6845	6845

Perustiedot:	TP2022	TA2023	TAE2023	TS2024	TS2025
Henkilöstö					
Rehtori	1	1	1	1	1
Lehtori	7	7	7	7	7
Koulukuraattori	0,10				
Toimistosihtööri	0,30	0,35	0,35	0,35	0,35
Opinto-ohjaaja		0,35	0,35	0,35	0,35
Toimitilat					
Lukio	500	500	500	500	600

Selite	TP 2022	TA 2023	TAE 2024	TS 2025	TS 2026	Muu- tos%
TOIMINTATUOTOT						
Myyntituotot						
Maksutuotot	3 802	4 600	2 600	2 600	2 600	-43,5%
Tuet ja avustukset	22 969	28 000	16 000	16 000	16 000	-42,9%
Vuokratuotot	315					
Muut toimintatuotot						
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	27 085	32 600	18 600	18 600	18 000	-42,9%
TOIMINTAKULUT						
Henkilöstökulut	-533 518	-606 006	-573 219	-573 219	-573 219	-5,4%
Palvelujen ostot	-116 295	-144 323	-152 063	-150 563	-152 063	5,4%
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-36 759	-72 100	-39 425	-39 425	-32 925	-45,3%
Avustukset						
Vuokrat	-137 565	-147 640	-213 851	-240 304	-240 304	44,8%
Muut toimintakulut	-1					
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-824 138	-970 069	-978 558	-1 003 511	-998 511	0,9%
TOIMINTAKATE	-797 053	-937 469	-959 958	-984 911	-979 911	2,4%

Strateginen pää- määrä	Tavoitteet	Toimenpiteet	Mittari	Tavoitetaso
Kasvuhakuinen kunta	Ranuasta Suomen näkyvin maaseutu- kunta	Luontoyrittäjyys – markkinointi	Markkinointitilai- suuksien määrä	5 tilaisuutta
	Ammattikoulu kon- septi Ranualla	Työryhmän selvitys	Artikkeleiden määrä Toteutus	5 kpl Tehdään
Hyvinvoiva kuntalai- nen	Hyvinvoiva henki- löstö	Toimintaa kehitetään henkilöstön osaami- nen ja jaksaminen edellä.		
		Työhyvinvointikysely	Asteikko 0-5	3
Elinvoimainen ja kansainvälistyvä yrittäjätoiminta	Yritysmönteinen Ra- nuu	Luontoyrittäjyys -eri- koistumisen kautta 2. asteen opiskelijoiden yrittäjätietämystä lisä- tään	Yrittäjyys -opinto- jaksojen valinnat	10% opiskelijoista valitsee yrittäjyys opintojaksoja luku- vuonna 2024 –2025 (kun tarjonta koskee koko lukiota)
Kestävä elinympä- ristö	Ranuan kyläkeskuk- sen ja kylien kehittä- minen	Kestävät luontoarvot näkyvät luonto –eri- koistumisen kautta oppilaitoksella ja kun- takuvassa	Luonto –opintojak- sojen valinnat	10 % opiskelijoista valitsee luonto opin- tojaksoja lukuvuonna 2024-2025 (kun tar- jonta koskee koko lu- kiota)

Lukion vetovoimaa oppilaitoksena kehitetään paikallisesti ja valtakunnallisesti luontoyrittäjyys -erikoistumisen kautta. Kuntamarkkinoinnissa huomioidaan lukion erikoistumisen markkinointi.

Lukioon hankittiin luontoyrittäjyyteen erikoistumisen tarvitsemat varusteet ja välineet 36.000 eurolla vuonna 2023. Välineet otetaan käyttöön tulevilla vuoden 2024 luontoyrittäjyyden opintojaksoilla.

Luontoyrittäjyyden uudet opintojaksot tarvitsevat lisäresurssia n. 15000 euroa palkkoihin ja muihin opintojaksojen henkilöstökuluihin vuonna 2024. Tavoitteena on toteuttaa 5 uutta opintojaksoa sekä aloittaa yrittäjyyskasvatuksen opinnot yhdessä Posion lukion kanssa. Posion kanssa toteutettavan

yhteistyön kustannukset katetaan Mauri I ja Mauri II –hankkeiden varoista. Kumpikin hanke päättyy vuonna 2024.

Oman kunnan nuorten hakeutuminen Ranuan lukioon vakiintuu 45 %:iin ikäluokasta.

Kaksoistutkinto on käytössä Ranuan lukiolla ja yhteistyöoppilaitoksilla keväästä 2024 alkaen.

Tehtävä/tulosalue: Tilivelvollinen:	Kansalaisopisto Kansalaisopiston rehtori
Toiminnan lyhyt kuvaus/palveluajatus:	Kansalaisopisto tarjoaa ranualaisille elinikäisen oppimisfoorumin harrastus- ja opiskelutarjonnallaan. Opisto on vahva kulttuurinen toimija, joka edistää toiminta-alueensa asukkaiden terveyttä ja hyvinvointia.

Tavoitteen kohteen määrittely	Mittari	TP2022	TA2023	TAE2024	TS2025	TS2026
Kansalaisopiston koulutus/Elä-mänmittainen oppiminen	<i>Opetusryhmien määrä kaikkiaan sivukyllillä</i>	161 5	170 8	160 5	160 5	160 5
	<i>Opetustuntien määrä</i>	3 196	3 800	3 200	3 200	3 200
Opetuksen tulok-sellisuus	<i>Opiskelijoiden määrä</i>	679	820	730	730	730
	<i>naisia</i>	475	520	440	440	440
	<i>miehiä</i>	204	300	290	290	290
	<i>Valtionapuun oi-keuttavat tunnit</i>	3 277	3 300	3 300	3 300	3 300
Kesälukio	<i>Pidettyjen valtion-osuus tuntien luku-määrä</i>	3 193	3 500	3 500	3 500	3 500
	<i>Opetustunti euroa</i>					
	<i>Brutto</i>	83	78	85	85	85
	<i>Netto</i>		68	73	73	73
	<i>Opiskelijamäärä</i>			12	15	20
Musiikkiopisto, opiskelijapaikat, myönnetyt sti-pendit	<i>Stipendit/ max. 1500</i> <i>Ostetut opiskelija-paikat €</i>	18 000	18 000	14 000	14 000	14 000

Toiminnan kysyntä ja laajuustiedot	TP2022	TA2023	TAE2024	TS2025	TS2026
Kansalaisopiston opiskelijoita 7-70 vuotiaista kuntalaisista					
- oppivelvollisuusikä	28 %	29 %	30 %	30 %	
- työkäiset		25 %	27 %	27 %	30 %
- työttömät	25 %				27 %
- eläkeläiset (yli 65 v.)	3 %	5 %	3 %	3 %	27 %
- muut kotiäiti/-isä, alle kouluikäinen yms.	35 %	35 %	35 %	35 %	3 %
	9 %	6 %	5 %	5 %	35 %
					5 %

Perustiedot:	TP2022	TA2023	TAE2024	TS2025	TS2026
Henkilöstö					
Kansalaisopiston rehtori	0,10	0,10	0,10	0,10	0,10
Suunnittelu opettaja	0,25	0,25	0,25	0,25	0,25
Musiikinopettaja	1	1	1	1	1
Pt. tuntiopettaja	1	1	1	1	1
St. tuntiopettaja	40	40	40	40	40
Toimistosihtööri	0,6	0,6	0,6	0,6	0,6
Toimitilat					
Toivolankoulu	546	546	546	546	546
Monkkari 2.0/hallintotilat	25	25	25	25	25
Sivistysjohtaja/rehtori toimisto		18	18	18	18

Selite	TP 2022	TA 2023	TAE 2024	TS 2025	TS 2026	Muutos%
TOIMINTATUOTOT						
Myyntituotot	1 520					
Maksutuotot						
Tuet ja avustukset	25 877	40 250	35 150	35 150	35 150	-12,7%
Vuokratuotot	2 750	5 000	5 100	5 100	5 100	2,0%
Muut toimintatuotot	18 292	150	7 200			4700%
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	48 439	45 400	47 450	40 250	40 250	4,5%
TOIMINTAKULUT						
Henkilöstökulut	-180 143	-180 334	-194 091	-199 248	-199 248	7,6%
Palvelujen ostot	-53 213	-86 469	-83 048	-82 691	-82 691	4,0%
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-10 639	-4 750	-3 950	-3 950	-3 950	16,8%
Avustukset	-14 000	0	0	0	0	
Vuokrat	-67 511	-77 682	-81 543	-81 543	-81 543	5,0%
Muut toimintakulut	-1 321	-400	0	0	0	
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-326 827	-349 635	-362 632	-367 432	-367 432	3,7%
TOIMINTAKATE	-278 388	-304 235	-315 182	-327 182	-327 182	3,6%

Strateginen pää-määrä	Tavoitteet	Toimenpiteet	Mittari	Tavoitetaso
Kasvuhakuinen kunta	Ranuasta Suomen näkyvin maaseutukunta	Runsas kurssitarjontaa Oulu2026 -kulttuuripääkaupunki jäsen Kesälukio	Kurssien määrät Opiskelijamäärä	160 12
Hyvinvoiva kuntalainen	Hyvinvoivat ja aktiiviset kuntalaiset	Osallisuuden ja yhteisöllisyyden parantaminen Juuret Ranualla -luentosarja	Toivolan käyttöaste Osallistujat	80 %
Elinvoimainen ja kansainvälistyvä yritystoiminta	Yritysmönteinen Ranua	Järjestetään koulutusta liiketoiminnan digitalisatiosta ja verkko-kaupasta	Toteutuneet koulutukset	Koulutukset toteutuu
Kestävä elinympäristö	Ranuan kyläkeskuksen ja kylien kehittäminen	Parannetaan kyläkeskuksen ja kylien siisteyttä sekä yleisilmettä yhdessä kuntalaisten ja sidosryhmien kanssa	Toteutuneet kurssit	Kyläilme kohentunut

Ranuan kansalaisopiston tehtävä on tarjota alueensa asukkaille monipuolista yleissivistävää ja ammatillista lisäkoulutusta sekä vireää harrastetoimintaa ja maksupalvelukoulutusta. Opiston toiminta on hyvinvointia ja elinvoimaa tuottavaa toimintaa. Kansalaisopiston toiminta täyttää vuonna 2025 vuonna 60 –vuotta. Lukuvuonna 2024-2025 käynnistetään Juuret Ranualla –luentosarja.

Oulu2026- kulttuuripääkaupunki toteutusalue koostuu Oulun lisäksi 39 kaupungista ja kunnasta ja Ranua on mukana toiminnassa ja toteuttaa osaltaan kulttuuri-ilmastonmuutosta.

Kesälukiotoiminta käynnistetään talousarviovuonna. Mallinnus ja käytänteet kesälukioseuran kanssa yhteistyössä sekä toisten toimijoiden kokemuksista ammentaen. Tavoitteena kasvattaa opiskelijamääriä Ranuan lukiossa.

Lapin musiikki- ja tanssiopiston kanssa on sovittu ostopalvelusopimus opiskelijapaikoista. Vuoden 2024 määräraha on 14 000 €.

Tehtävä/tulosalue: Tilivelvollinen:	Kirjasto Kirjastotoimenjohtaja
Toiminnan lyhyt kuvaus/palveluajatus:	Kirjastotoimi edistää kuntalaisten yhtäläisiä mahdollisuuksia sivistykseen, kirjallisuuden ja taiteen harrastukseen, jatkuvaan tietojen, taitojen ja kansalaisvalmiuksien kehittämiseen, demokratiaan, kansainvälistymiseen ja elinikäiseen oppimiseen. Toiminnallaan kirjasto tukee ihmisten hyvinvointia ja yhteisöllisyyttä. Kirjasto edistää yhteiskunnallista ja kulttuurista vuoropuhelua, ja toimii kaikkien kuntalaisten ja ikäryhmien kohtaamispaikkana. Tieto-yhteiskunnan osana kirjasto tarjoaa mahdollisuudet erilaisten verkkopalvelujen käyttämiseen ja sisältöjen tuntemukseen yhteistyössä sidosryhmien kanssa.

Tavoitteen kohteen määrittely	Mittari	TP2022	TA2023	TAE2024	TS2025	TS2026
Kirjaston kokoelmien laadun ja määrän säilyttäminen	<i>Hankinnat (asukasluku/1000)</i>	702	>400	>400	>400	>400
	<i>Lainaus/kokoelmat</i>	1,06	>1,2	>1,2	>1,2	>1,2
Laadukkaat ja asiakaskeskeiset kirjasto- ja tietopalvelut	<i>Kokonaislainaus/asukas-luku</i>	15,16	>15	>15	>15	>15
	<i>Kirjastokäynnit/asukas-luku</i>	6,7	>8	>8	>8	>8
	<i>Käyttäjäkoulutuksiin osallistuneet, as.luku/1000</i>	205	>100	>100	>100	>100
	<i>Tapahtumien osallistujat as.luku/1000</i> <i>Internet koneita asiakkaille</i>	6,3	>10	>10	>10	>10
Verkkopalvelujen tarjoaminen asiakkaiden käyttöön	<i>Lainan hinta € (toimintakulut/lainaus)</i>	5	5	5	5	5
	<i>Käynnin hinta (toimintakulut/kirjastokäynnit)</i>	8,13	4,00	7,00	7,00	7,00
Palvelujen tuottaminen mahdollisimman taloudellisesti		18,39	10	12	12	12

Toiminnan kysyntä ja laajuustiedot	TP2022	TA2023	TAE2024	TS2025	TS2026
Lainojen määrä	54 876	>70 000	>70 000	>70 000	>70 000
Fyysiset kirjastokäynnit	24 270	>40 000	>40 000	>40 000	>40 000
Verkkokäynnit		>20 000	>20 000	>20 000	>20 000

Perustiedot:	TP2022	TA2023	TAE2024	TS2025	TS2026
Henkilöstö					
Kirjastotoimenjohtaja	1	1	1	1	1
Kirjastonhoitaja	1	1	1	1	1
Kirjastovirkailija	1	1	1	1	1
Kirjastoautonkulj. -virkailija	1	1	1	1	1
Hanketyöntekijä	0,83 0,17	0,33	0,42		
Toimitilat					
Kirjasto	700/337	337	337	337	337

Selite	TP 2022	TA 2023	TAE 2024	TS 2025	TS 2026	Muutos%
TOIMINTATUOTOT						
Myyntituotot	4 133	2 600	2 600	2 600	2 600	
Maksutuotot	2 163	3 400	3 400	3 400	3 400	
Tuet ja avustukset	19 227					
Vuokratuotot						
Muut toimintatuotot	3 365					
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	28 888	6 000	6 000	6 000	6 000	
TOIMINTAKULUT						
Henkilöstökulut	-195 906	-205 284	-199 285	-199 285	-199 285	-2,9%
Palvelujen ostot	-28 899	-41 381	-52 504	-52 504	-52 504	26,8%
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-88 440	-70 100	-70 850	-70 850	-70 850	1,1%
Avustukset						
Vuokrat	-132 160	-81 937	-93 812	-93 812	-93 812	14,5%
Muut toimintakulut	-974	-550	-550	-550	-550	
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-446 379	-399 252	-417 001	-417 001	-417 001	4,4%
TOIMINTAKATE	-417 491	-393 252	-411 001	-411 001	-411 001	4,5%

Strateginen päämäärä	Tavoitteet	Toimenpiteet	Mittari	Tavoitetaso
Kasvuhakui- nen kunta	Ranuasta Suomen näkyvin maaseutukunta	Ranuan kirjaston toimintaa tehdään tunnetuksi eri yhteyksissä	Hankkeet, kirjaston tilastot	Toiminnan tunnettuus maakunnassa ja valtakunnallisesti hyvä
Hyvinvoiva kuntalainen	Hyvinvoiva henkilöstö	Eläköityvän henkilökunnan toimet täytetään	Henkilötyövuodet kirjastossa	4 htv
Elinvoimainen ja kansainvälistyvä yritystoiminta	Maahanmuuttajien kotoutumisen tukeminen	Maahanmuuttajista kirjastopalvelujen käyttäjiä	Kirjastokorttihakemukset myös ukrainan kielellä ja palvelujen esittely. Aineistohankintoja ja e-palveluja ulkomalaisille	Kaikki maahanmuuttajat kirjastopalvelujen piiriin
Kestävä elinympäristö	Ranuan kyläkeskuksen ja kylien kehittäminen	Kirjastoautopalvelujen vieminen koko kunnan alueelle	Pysäkkimäärä ja aikatulot	Kunnan palvelujen säilyttäminen kyllä

Ranuan kunta panostaa kirjastotoiminnan kehittämiseen uudessa monitoimikeskus Kerkässä pitämällä aineistohankinnan määrärahat nykyisellä tasolla. Kuntalainen saa monipuoliset e-palvelut (e-

kirjat, e-äänikirjat, e-lehdet, elokuvat ja musiikkiaineistot) kirjaston kautta yhteensä 1,8 eurolla / kunnan asukas / vuosi. Kunta liittyy kuntien yhteiseen e-kirjastoon, jonka kautta tarjotaan jatkossa osa e-aineistoista. Kustannus on 0,7 € / asukas. Riittävän kattavan lehtivalikoiman ylläpito vaatii n. 10.000,00 € / vuosi. Aineistohankintamäärärahasta n. 62 % on kirjahankintoja.

Kirjasto Letto on kaikkia kuntalaisia palveleva, uusia palveluja tarjoava ja uudistuva kirjasto nimensä mukaisella sloganilla: ”uppoudu kirjojen maailmaan”. Uudistuminen näkyy mm. varattavien tilojen ja uuden tekniikan hyödyntämisessä. Kirjaston demokratiahanke päättyy alkuvuonna 2024. Hankkeen tuotoksia hyödynnetään kunnassa tehtävässä demokratiatyössä. Kirjasto hallinnoi koulun ja varhaiskasvatuksen kanssa yhteistä lukutaitohanketta ”Kansien kätkössä”.

Tehtävä/tulosalue: Tilivelvollinen:	Vapaa-aikatoimi Vapaa-aikatoimenjohtaja
Toiminnan lyhyt Kuvaus/palveluajatus:	Tehtäväalue käsittää kulttuuri-, liikunta- ja nuorisopalvelut sekä hyvinvointikoordinaation. Tavoitteena on edistää kuntalaisten hyvinvointia ja yhteisöllisyyttä luomalla edellytyksiä ja tarjoamalla kansalaistoiminnan työkaluja eri palvelusektoreille ja kansainvälisyydessä. Toimintaa ohjaa ehkäisevän työn ideologia lähtökohtana terveelliset elämäntavat ja varhaisen puuttumisen malli sekä yhteisöllisyys; Wellness/Illness.

Tavoitteen kohteen määrittely	Mittari	TP2022	TA2023	TAE2024	TS2025	TS2026
Avustukset, liikunta	<i>Avustettavat liikuntajärjestöt/jäsenmäärä</i>	5/622	6/750	5/700	5/700	5/700
Avustukset, nuoriso	<i>Avustettavien nuorisojärjestöt/ jäsenmäärä/avustukset €</i>	2/249/ 9900	3/270/ 9900	3/234/ 9900	3/234/ 9900	3/234/ 9900
Vaikuttavuus- nuorisotyön ja toiminnanpiirissä olevat nuoret	<i>Työntekijät tuntevat nuoret ja ovat kasvatuksellisesti vuorovaikutuksessa heihin</i>	178	210	220	220	220
Suunnitelmalliset tuetut nuoret, kohdennettu työ	<i>Etsivä nuorisotyö</i>	54	44	40	40	40
	<i>Nuorten työpajatoiminta</i>	12	22	14	14	14
	<i>Koulunuorisotyö</i>	35	35	40	40	40
Nuorten käyntikerrat						
- Nuorisotila	<i>Monipuolinen ja laadukas toiminta/ nuorten määrä</i>	4451	3100	4700	4700	4700
- Tapahtumat, retket		481	745	900	900	900
Avustukset, kulttuuri	<i>Avustusmääräraha /€</i>	3000	3000	3000	3000	3000
	- Yksityiset	6	6	5	5	5
	- Yhteisöt, järjestöt	2	2	2	2	2

Toiminnan kysyntä ja laajuustiedot	TP2022	TA2023	TAE2024	TS2025	TS2026
------------------------------------	--------	--------	---------	--------	--------

Kulttuuritilaisuudet ja tapahtumat kunta/vuosi					
- Konsertit, Teatteri		6	6	6	6
- Tappauksia	6/330	1	1	1	1
- Taikalamppu tap.	78	35	36	36	36
- Taiteiden Yö tapahtumat/osallistujat	36/2 385	12	12	12	12
	19/953				
Museo avoinna/kävijät		6 vko/120	6 vko/180	6 vko/180	6 vko/180
	6 vko/59				
Liikunta					
Liikuntatapahtumat/osallistuja	8/821	4/200	5/950	5/1 000	5/1 200
Liikuntaretket/osallistuja	0	3/120	3/120	3/120	3/120
Puulaakit/osallistuja	0	0	2/80	2/90	2/100
Kunnanmestaruus/osallistuja	2/36	2/140	2/50	2/60	2/70
Liikkuva IP/osallistuja	3/186	5	3	3	3
Harrastamisen Suomen malli -kerhot			18	18	18
Kuntovihkot					
- talvi	17 415	18 100	19 500	19 500	19 500
- kesä	16 198	17 000	18 000	18 000	18 000
Kansainväliset toiminnot			5	5	5
- Kv-vaihdot	1/16	2	2	2	2
- Vapaaehtoiset	2	2	2	2	2
- EU:n nuorisoviikko	0	1	1	1	1
Nuorisotoiminta					
- Osallistujat/leirit	3/91	3/72	4/125	4/125	4/125
- Valistus	11/541	10	10	10	10
- Päihitteettömät tapahtumat	5/344	6	6	6	6
- Osallisuustapaht.	1	4	4	4	4

Perustiedot:	TP2022	TA2023	TAE2024	TS2025	TS2026
Henkilöstö					
Vapaa-aikatoimenjohtaja	0,75	0,75	0,75	0,75	0,75
Vapaa-aikatoimienohjaaja	1	1	1	1	1
Etsivä nuorisotyöntekijä	1	1	1	1	1
Nuorten työpaja ohjaaja	1,6	1,5	1,2	1,2	1,2
Hyvää huomista! ESR -hanke	2				
Etsivä liikunta -hanke		0,5	1	1	
Koulunuorisotyöntekijä	1	1	1	1	1
Mielen hyvinvoinnin -hanke		0,5			
Toimitilat					
Jäähalli	2 584	2 584	2 584	2 584	2 584
Monkkari 2.0	310	310	310	310	310
Toimisto		20	20	20	20
Museo kpl	1	1	1	1	1

Selite	TP 2022	TA 2023	TA 2024	TS 2025	TS 2026	Muu- tos%
TOIMINTATUOTOT						
Myyntituotot	11 504	500	7 500	5 300	4 400	1400%
Maksutuotot	45	500	500	500	500	
Tuet ja avustukset	210 977	259 214	212 850	151 500	151 500	-17,9%
Vuokratuotot	31 773	31 500	37 700	37 700	37 700	19,7%
Muut toimintatuotot	2 732	10 575	13 100	13 100	13 100	23,9%
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	254 299	302 289	271 650	208 100	207 200	-10,1%
TOIMINTAKULUT						
Henkilöstökulut	-332 346	-301 241	-303 502	-295 179	-295 179	0,8%
Palvelujen ostot	-137 870	-166 530	-172 554	-162 554	-162 554	3,6%
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-35 830	-38 143	-37 226	-39 416	-39 416	-2,4%
Avustukset	-22 400	-23 900	-23 900	-23 900	-23 900	
Vuokrat	-257 199	-225 472	-226 703	-226 703	-226 703	0,5%
Muut toimintakulut	-9 304	-800	-3 400	-3 400	-3 400	325%
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-794 948	-756 086	-785 882	-769 749	-769 749	3,9%
TOIMINTAKATE	-540 649	-453 797	-495 634	-543 051	-543 951	9,2%

VAPAA-AIKATOIMI

Strateginen päämäärä	Tavoitteet	Toimenpiteet	Mittari	Tavoite-taso
Kasvuhakui-nen kunta	Ranuasta Suo-men näkyvin maa-seutukunta	Taiteiden Yö, yhteisöllinen taide-polku Oulu2026 -kulttuuripääkaupunki jä-sen	Osallistujamää-räasteikolla 0-5 Toimenpiteet, avaukset	3 2
Hyvinvoiva kuntalainen	Hyvinvoivat ja aktiiviset kuntalaiset vauvasta ikäihmi-siin	Järjestöavustukset vapaa-aikatoimen tapahtumat ja saavutettavuus Kuntovihot Lähe sieki liikkeelle Kunnon Mummola Hyvinvointilähete/ Liikuntaneuvon-nan palveluketju	HYTE-kerroin ja koulu-terveys-kysely Osallistuja-määrä Osallistuja-määrä Osallistuja-määrä Toiminnan käynnistyminen	72 (Suomen ka 2022) 34 000 120 70 Aloitus
Elinvoimainen ja kansainvä-lis-tyvä yritys-toiminta	Tuetaan maahan-muuttoa ja paikka-kunnalle muuttavien kotoutumista Harjoittelijat Eras-mus+	Integrointia harrasteryhmiin kum-mitoimijoiden kanssa Aktiivinen harjoittelijavaihto Nuorisovaihto	Osallistujamää-rät 3 harjoittelijaa Toteutunut nuorisorvaihto	Hyvä Kulttuuri-en välinen oppiminen
Kestävä elinympäristö	Luonnonympäris-tön vaaliminen	Ekologisuus kaikessa toiminnassa ja hankkeissa	Tietoisuus eko-logisista valin-noista, luonto-arvot nuorisoky-selyt	Tietoisuuden lisäys Monkkari 2.0

Vapaa-aikatoimessa on aktiivinen ja osallistava toimintakulttuuri, joka kannustaa omaan hyvinvointiin sijoittamiseen. Kansainvälisyys nähdään osaksi perusnuorisotyötä, mahdollistaen näin kotikansainvälistymisen. Kv –hankkeet ja niiden jalkautuminen nuorisotyön menetelmiksi ovat merkittävä nuorten alueellisen tasa-arvon ja saavutettavuuden kautta. Kunnan arvot, rohkeus/avoimuus/vastuullisuus/lapsiystävällisyys/yritteliäisyys, läpileikkaavat vapaa-aikatoimen palveluja.

Liikunta- ja nuorisotoimen oppisopimusopiskelijan resurssi pureutuu liikuntaryhmiin, vähän liikkuviin sekä perheliikuntaan. Tammikuun liikuntafoorumi osallistaa kuntalaiset keskustelemaan ja kokemaan liikunnallista elämäntapaa.

Kulttuuritoimessa lastenkulttuuri jalkautetaan saavutettavuuden vuoksi pääsääntöisesti varhaiskasvatuksen ja koulujen työpäivine yhteyteen kulttuuripolun suunnitelman mukaisesti.

Oulu2026- kulttuuripääkaupunki toteutusalue koostuu Oulun lisäksi 39 kaupungista ja kunnasta ja Ranua on mukana toiminnassa ja toteuttaa osaltaan ohjelman mukaista kulttuuri-ilmastonmuutosta Ranuan työryhmän ideoimana.

Pappila- ja pitäjämuseon, museoviraston rahoituksella tehty, kuunnelma "Lempi asuu pappilassa" markkinoidaan kesän kulttuurikohteen helmenä.

Hankkeet tuovat lisäresurssit tavoitteiden saavuttamiseen luoden rohkeaa ja uudistuvaa kuntaa, jossa avoimuus sekä yritteliäisyys on vastuullista ja lapsiystävällistä.

Hyvinvointikertomus ohjaa tavoitteiden asettamista ja toiminnan suuntaamista.

Hyvinvointilautakunta/sivistystoimi yhteensä:

Selite	TP 2022	TA 2023	TA 2024	TS 2025	TS 2026	Muutos%
TOIMINTATUOTOT						
Myyntituotot	735 228	637 768	732 080	696 655	695 755	14,8%
Maksutuotot	135 179	118 750	136 450	118 650	118 650	14,9%
Tuet ja avustukset	404 060	327 514	233 950	172 600	172 600	-28,6%
Vuokratuotot		31 650	44 900	37 700	37 700	41,8%
Muut toimintatuotot	57 715	10 575	13 100	13 100	13 100	23,8%
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	1 332 182	1 126 257	1 160 480	1 038 705	1 037 805	3,0%
TOIMINTAKULUT						
Henkilöstökulut	-6 225 435	-6 491 759	-7 055 161	-6 966 075	-6 953 424	8,7%
Palvelujen ostot	-1 907 690	-1 989 238	-2 254 106	-2 224 609	-2 224 959	13,3%
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-535 659	-575 843	-532 401	-532 941	-526 291	-7,5%
Avustukset	-36 400	-23 900	-23 900	-23 900	-23 900	
Vuokrat	-2 349 200	-2 351 258	-2 381 793	-2 937 671	-2 937 671	1,3%
Muut toimintakulut	-19 149	-2 450	-6 450	-6 350	-6 350	163%
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-11 073 533	-11 434 448	-12 253 811	-12 691 546	-12 672 595	7,2%
TOIMINTAKATE	-9 741 351	-10 308 191	-11 093 331	-11 652 841	-11 634 790	7,6%